

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Regele Ferdinand-ut 34. (Sándory-ház.)

Kéziratokat csütörtök estig fogadunk el.

Telefon: 14.

Egyes szám ára 4 Lei.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: Dr. Sándory Mihály.

Megjelenik vasárnap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre . . . 200 Lei
Félévre . . . 100 Lei
Negyedévre . . . 50 Lei

HIRDETME NYEK DIJA:
milliméter díjszabás szerint.

Nyilttéri közlemények sora:
25 Lei.

GYERGYÓ

Láthatatlan lelkek.

A választási küzdelem látszólag elült. Látszólag csupán.

A Regát és Erdély, a két birkozó startolt, és a magát szellemi és anyagi magas régiókban képzelő Regát a magát parasztnak nevező Erdély által földhöz üttetett.

Voltak jelen Erdélyen kívül más erdélyiek is és pedig olyanok, akik megjelentek azért, mert vannak és akarnak lenni; olyanok, akik hullaszagra jöttek és az arena körüli kiszáradt jegenyefák tetején foglalták el méltó helyeiket, vagyis a dögmadarak, melyek arra lestek, hogy kedvező pillanatban hullába mártassák utálatos csőreiket, és ezenkívül tengersokan az erdélyi koldusok és rongyosok közül, akiket csak mint látványosság érdekelt a bikaviadal, mert mindannyian tudták és tudják, hogy a viadorok egyike tízenkilenc, a másik egy híján husz — és akár az egyik, akár a másik marad a porondon vagy talpon, ebből a koldusoknak és rongyosoknak soha semmi haszna nem lehet.

Mi pedig, akik visszahúzódtunk a Hargita hegységeinek csendes völgyeibe és magunkba szállva elmélyedünk a világ forgandóságának utvesztői felett, világító szövétneknek keresünk, mely ösvényt mutat nekünk, mely ebből a lehetetlen kausból egy szebb, egy jobb, egy boldogabb, egy emberibbe világba vezet.

Egy hang üti meg füleinket, a kétezre év óta legnagyobb rómainak: Musolin Benitonak hangja eképen: „Nincs a földnek egyetlen nemzete sem, mely önmagát vezetni, sorsát előbbrevinni tudná. Kell, hogy minden nemzet egyéneket termeljen ki magából, akik átveszik nemzetük nagy tulajdonságait, egyesítik a saját nagytulajdonságaikkal és ezen egyesített nagytulajdonságok révén vezetőivé válnak nemzeteiknek, intezőivé válnak tetteiknek és előbbre viszik nemzeteik sorsát.”

Szent Isten! Van-e a Szentírásnak bölesebb mondása ennél?

S kérdezzük: Vajjon a lefolyt küzdelem az ország határain belől lakó népek sorsának előbbrevitele érdekében történt-e? Vajjon ezen népek nagytulajdonságait arra hivatott, nagytulajdonságokkal bíró egyének átvették-e, vagy akik kiállottak a küzdőporondra, fel vannak-e ruházva a természettől népeket vezetni és boldogítani tudó nagytulajdonságokkal?

Ha nem, amit azt másfél évtized példája mutatja, lehet-e bizni az egymást felváltó viadorok személyi tulajdonságaiban, vezető képességében, emberi jóindulatában, tisztakezűségében és gondjaira bizott népek sorsának előbbreviteli akarásában?

Vagy lehet-e hinni, lehet-e bizni a dögmadarak erkölseiben, természeti tulajdonságaiban?

Hol keressük hát a világító mécesest?

Ne keressük. Megvan. 1500 éves Európában töltött multunk emlékei

közé vonuljunk vissza, ugyanannyi idős kulturánk művelése legyen egyik fő gondunk, Szárhegy és Ujfalu nagy kulturtörékvései legyenek vonzó és követendő példaképeink, ahol minden láthatatlan lélek egy-egy világító méces legyen, melyeknek világánál Attila, a nagy hun király világbirodalma megalakításától 1500 esztendőn át megláthatja mindenki, mint tükörben, hogy kik voltunk, kik vagyunk és mivé lehetünk, ha együtt vannak és együtt maradnak s ha magukból kitermelik s hiven követik a láthatatlan lelkek a hivatott vezető véreket.

Az iskola mellett a családi, az önmivelésre, a tisztánlátásra fektessünk

nagy súlyt. A tisztánlátás képessé tesz arra, hogy tévedésbe ne essünk a megpróbáltatások idején, mert irva vagyunk: A Világosság, az Igazság, az Ur eljövételének idejében támadni fognak közöttetek Antikrisztusok, akik megkísértenek benneteket s jaj azoknak, akik behódolnak az ördög incselkedésének!

A dögmadarak pedig, a Ti Antikrisztusaitok, mint az Üdvözítőnek a Sátán, aki Urunkat felvivé a magas hegyre, megmutatá s neki ígéré a világ kincseit, ha őt követi.

Az Ur pedig felele eképpen: „Távozz Sátán, ne kísértsd a te Uradat, Istenedet!”

K. I.

A Gyilkostó környékének földtani viszonyai.

— A Klimatikus Bizottság propaganda-estjén előadta Bányai János tanár, hirneves geologus. —

Gyilkostavat a látogatók rendszerint Gyergyószentmiklós felől közelítik meg s ezért e szokásos uton haladva nézzük meg a feltűnőbb földtani alakulatokat.

Maga a város egy hatalmas kavicsfelhalmozódáson, az egykori törmelékuppon fekszik, melynek az anyagát a háta mögött levő patakok kimosása és lehordása rakta ide le s mennyiségét és munkanagyságát abból képzelhetjük el legjobban, ha a Békény patak óriási vizgyűjtő területére gondolunk, amelynek kimélyítésével a rengeteg anyag most a város a környékének a Maros felé tartó dombjaiban van felhalmozva.

Ez okozza aztán azt, hogy a kavicsfelhalmozódásba a vizek igen mélyre huzódhatnak le s így azok csak igen mély kutak által érhetők el!

Hogy a városból a Gyilkostó felé kiindulunk az ős palákra (zöldes, selymes fényű nagy táblákban hasadó fillitekese) omlós elődombocskák alakjában a Hargitából kidobált vulkáni törmelékanyag rakodott le (andezittufa és breccala).

A fővölgyből a Vár patakon felmenve körülbelül a kápolnával egy irányban a patakmederben egy érdekes régi vulkánikus tömeges kőzet van feltárva, mely ritka ásványi összetételénél fogva már régóta magára vonta a tudományos világ figyelmét. Ez nem más, mint a híres szienit, melynek földpátból álló fehér, néhol vörös anyagából érdekesen válnak ki a széndarabkához hasonló amfibolok (ezeken kívül sok más ritka ásvány is található: korund, szkapolit, cancrinit, szodalith, lepidomelán, ennek aranyos lemezkéi sokat megtévesztettek, titánit, gránát, zirkon, pistacit, miaseit stb).

Visszatérve a fővölgybe fel a Pongráctetőig mind a szép hasadású fillitek vannak feltárva, melyeket csak némely helyen törnek át régi vulkáni erupeiók s amelyek vékony telérek alakjában helyezkednek köztük el, amint azt szépen a városi kőbányánál is láthatjuk, ahol igen jó érzékkel ép e tömeges vulkáni kőzet anyagát kezdték kibányászni (dioritos lávaanyag).

A Pongráctetőn túl a leereszkedésnél már zöldes filliteket, a szintén rokon fajta másik kristályos pala, a csillámpala váltja fel, amelynek rozsdás, vöröses anyagát a benne előforduló fehér kvarcbe településekkel még a laikus is meg tudja különböztetni az előbbiektől.

Leérve a völgybe, fehér sziklák vöröses alapkörnyezetben fogadják a kirándulót. (Innen ered a Vörös patak elnevezése is!)

A várostól idáig tartó legősibb képződményekre itt dolomitok települnek. (A mészkő

kőhöz hasonló fehér, de annál keményebb sziklák!)

Kiérve a tóhoz, igen érdekes látképet nyújt a kiemelkedő Cohárd legömbölyített mészkőszirtje (jura-tithon kora), mely a környezetét képező lazább homokkővek, agyaggalak és konglomerátok közül a lemosó vizek munkájával kireparálódott.

Ahol a tóból a Békás pataka kifolyik, a menedékház előtt szétváló ut között a homokkősziklák tele vannak az egykori tenger kövült állatainak a maradványaival (a csigákkal rokon-ságban álló Ammonitesek héjjai és lenyomatai, amelyek közt 2—3 dm. átmérőjű darabok is találhatók!)

A Békás medrének keskeny, szurdukszerű kiképződését egy hatalmas rétegmozgásnak (törés) köszönheti, amely le végig — ameddig a mészkő tart — követhető. (A rétegek elmozdulását igen jól mutatják, főként az alagut környékén szépen látható, ferdén álló mészkőpadok, melyek a magas sziklafalakon még a laikusok előtt is feltűnő egyenes vonalakkal magukra terelik a figyelmet!)

A szoroson lesétálva érdekesen lehet megfigyelni az egymás fölé települt különböző kora mészkővek egymásután következő színváltozásait. A mélyebb szinteket (idősebb) a fehér, szürkés mészkővek jelzik, amelyekre majd vöröses, korallós rétegek következnek, melyeket a szoros vége felé lent, szinte észrevétlenül homokos requineás maradványokat tartalmazó s azután homokkőbe átmenő alsókrétakori lerakódások követnek.

A műút készítésével előállott pompás bevágások a mészkővön kívül idegen, zöldes színű s az első pillanatra e környezetben idegennek látszó, másféle kőzeteket is tártak fel. Egy ilyen szép részt az alaguton felül mintegy 1/2 km.-re ép az utkanyarodóban láthatunk, ahol a mészkövet egy vékony diabáz nevű vulkánikus kőzetből álló tellér töri át.

Annyi bizonyos, hogy e vidék tájképi szépségét, karsztos kifejlődését a mészkővekből felépített vonulatnak köszönheti, melynek az alapját könnyen málló anyagok képezik. Ebből áll a tó közvetlen környéke is és magara tó is. Keletkezését ép a Gyilkostó alatti ilyen laza réteg lecsuszásának köszönheti, mely elzárta a Békás patak útját s annak a vizét gát módjára felduzzasztotta. Ez a lecsuszás tárta fel egyúttal az előbb említett nagyszerű kövület (lelőhelyet is, amely tudósoknak egy egész seregét vonzotta e vidékre s az ott talált maradványoknak a feldolgozása valósággal egy kis irodalmat is teremtett*).

A Gyilkostó a régi irodalomban — az 1837. évi keletkezése után — eleinte mint Vörös tó szerepelt (ugylátszik a Vörös patak, illetve a közvetlen környék vöröses színeződése miatt!). Igen érdekes volna kinyomozni, hogy az 1700-as évek u. n. Piritske tava, mely 1833-ban Scheint leírásában (Das Land u. Volk der Szekler) mint feltöltődött, eltözegesedett, eltűnt tó van említve, vajjon nem ép ezen a helyen volt-e?

A nevek körül felmerült zavart növeli az is, hogy Kővári (Erdély statisztikája 1847) Gyergyó nyugati hegyeiben említi a Piritske tavat, amelynek kőnes gőzei a fölötté elrepülő madarakat leszédítik. Viszont — bár akkor már

megvolt — a Gyilkostóról említést sem tesz.

*) Részletesebb tanulmányokra a következő munkák ajánlhatók: Herbach F. Északkeleti Erdély földtani viszonyai (M. kir. Föld. Int. Évkönyve. I. 1871. Geologiai térképpel.) Herbach F. A Székelyföld föld- és őslénytani leírása. (M. kir. Föld. Int. Évkönyve V. 1878. Geologiai térképpel és a kővületek képeivel.) Földtani Intézet évi jelentései 1914-ről. Budapest. I. k. 240—262 l. (Itt részletesebb közelebbi irodalom van még felsorolva.)

Összefoglaló adatok Macovei G. legújabb munkájában találhatók, mely a bukaresti földtani intézet kiadásában jelent meg franciául. Aperçu géologique sur les Carpates orientales. (Association pour l'avancement de la géologie des Carpates. Guide des Excursions, 1927. Geologiai térképpel.)

Gyártás Elemér beszéde a községi szenátorválasztás igazolásánál a szenátus 1932. augusztus 3-iki ülésén.

Elnök Ur, Szenátor Urak!

a tegnapi ülésen az udvarhelymegyei községi tanácsosok által választott szenátori mandátum igazolása kapcsán, a választásnál elkövetett cselekményekre vonatkozólag általam előterjesztett bizonyítékok és részletesen ismertetett szomorú tények alapján a szenátus többsége és a kormány jelenlévő képviselője azt a lovasias eljárást tanúsították, hogy vizsgálatot rendeltek el a választás körülményeinek tisztázására nézve, ami által olyan példát állítottak föl, amilyent eddig még sohasem tapasztaltunk, amióta a jelenlegi választási törvény érvényben van.

E lovasias magatartással szemben talán tapintatlanság is volna részemről, ha a tisztelt szenátust most azzal fásasztanám, hogy hosszasan ismertessem azokat a súlyos cselekményeket és visszaéléseket, melyeket ugyanezen választás alkalmával Csikvármegyében elkövettek s azt hiszem, hogy az Önök tegnapi magatartása felment attól is, hogy hosszasan érveléssel igyekezzem Önöket arról meggyőzni, hogy ennél a választásnál ugyanazon indokok alapján ugyancsak meg kell tenniük a megfelelő intézkedéseket.

Anélkül, hogy ismétlésekbe bocsátkoznám, leszögezem és kijelentem tehát, hogy mindazokat a kifogásokat és panaszokat, melyek a választási elnökhöz benyújtottak, s amelyek az iratesomóhoz vannak csatolva, teljes egészükben változatlanul fenntartom.

Ezekben a beadványokban felpanaszolja a mi jelöltünk és panaszolja a mi bizalmi embereink, hogy teljesen ugyanazt a módszert követették velük szemben, melyet Udvarhelymegyében követtek s amelyet Önök tegnapi beszédemből már jól ismernek.

Sőt, ennél a választásnál a szavazatok aránya még beszédesebben szól a mi igazunk

mellett, mert 700-nál több szavazó közül itt csak 293 szavazó tudott leszavazni. A kormány jelöltje 153 szavazatot kapott, a Magyar Párt jelöltje 138 szavazatot, úgy, hogy a különbözet csak 15 szavazat, ami egészen elenyésző, ha figyelembe vesszük, hogy több mint 350 szavazó nem tudott leszavazni.

Ugyancsak le kell szögezmem azt is, hogy — tulmenően az udvarhelymegyei visszaélések — itt magát a jelöltünket is letartóztatták s rajta kívül letartóztatták és bántalmazták még számos vezetőemberünket is.

Ami a megválasztott szenátor, Emil Precup személyét illeti, ő régi harcosa a nemzeti paraszt-pártnak s köztisztviselőben álló egyén, akit távolról sem akarok személyében megbántani, de engem nem személyi, hanem elvi szempontok vezetnek s ezért egész terjedelmében fenn kell tartanom az iratesomóhoz csatolt előterjesztéseket.

Kérem Önök, etlegyenek következtetések, s amiként elrendelték a vizsgálatot az udvarhelyi választások ügyében, ugyanúgy rendeljék el ebben az esetben is. (Közbeszólások és tiltakozások a többség padjaiból.)

Stefan Graur korelnök szavazásra teszi föl a kérdést s a többség elfogadja az igazolóbizottságnak a mandátum igazolására vonatkozó javaslatát, minek alapján a korelnök Precup Emilt megválasztott szenátornak jelenti ki.

Uti-bőröndök

már 205 lejtől:

betétes Vulcan, Lehna Vulcan,
valódi Vulcan fiber táska

minden nagyságban rendkívül olcsó árban
kapható Márk István üzletében.

Az emberséges adós.

Viharos éjszaka volt. Folyt a pezsgő. A kártya elpártolt tőlem. Elusztott a havi gázsi. Kamarád! Kináld meg egy szivarkával! Parancsolj! Köszönöm! Mi a fenének vegyülsz a kártyakompánia közé? Egy katonatiszt havi gázsija nem elég két blattrá. Hosszu még a hónap. Amint emlékszem, még egy váltólejáratom is van. Hát azt miként rendezed?

— Az öregtől kölcsönpénzt kérek!

— Ne élj vissza az őrnagy ur jószágával, hiszen ő nem bankár. Gyermekei vannak, neveltetni kell azokat. Gazdagon nősült ugyan, de azért a zászlóaljnak nem lehet bankárja. Akik egynéhányan szivességét minduntalan igénybe veszték, nagyon rossz fizetők vagytok. Csodálom, hogy az öreg egyszer és mindenkorra a kölcsönpénzadást tőletek meg nem tagadja!

A zászlóalj számvevő tisztje beteget jelentett és amint hírlík, betegsége olyan természetű, hogy három-négy hónapig szolgálatot nem teljesít. Most jön a java. Bartha Ödön hadnagyot a számvevői teendőik végzésére a zászlóalj-irodára bevezényelték.

Számolni jól tud, csak egy nagy baj van. Néha-néha pénzt is kell kezelni és ő a pénzt nagyon el szokta számolni.

A zászlóalj tisztikara a zászlóalj-irodában

várakozik a havi fizetés kifizetésére. Bartha Ödön hadnagy ur reggel 6 órakor a szomszéd városban lévő katonai pénztárhoz ment a tisztí fizetések egy havi része és a legénység ötnapi zsoldja felvételére.

Délelőtt 10 órakor kellett volna kezdődni a kifizetéseknek. Várakoznak. Délután 1 órakor van. Bartha Ödön a pénzzel nem akar feltűnni a láthatáron. Ebédre távoznak. Délután 3 órakor van. Bartha Ödön a pénzzel még mindig oda van.

Távratóznak a katonai pénztárnak. Válasz: Bartha Ödön délelőtt 8 órakor a pénzt felvette és innen eltávozott. Valóban eltávozott. Hivatalból körözik. Ertelik nyolc-tíz nap. Ertelik egy-két hónap. Hire sincs, nyoma sincs Bartha Ödön hadnagy urnak!

Barthóky őrnagy az ezredparancsnokságtól sok kellemetlenséget szenvedett a Bartha Ödön-féle pénztári művellet miatt. Minden szenáció csak egy pár napig tart. Rendretérnek a vihar után a kedélyek és a mindennapi barázdában tovább szántogatnak az emberek.

Bartha Ödön esetére már nem emlékeznek. Barthóky ezredes lett. Nyugdíjazása is napirendre került.

A n...i pusztán gazdálkodik Barthóky Béla nyugalmazott ezredes. Négy leánya és egy

Az „Egyeskő“-nél felépült az első székelystíli turistaház.

A Brassói Turista Egylet csiki csoportja két évvel ezelőtt kezdette meg működését. Lelkes vezetők és tagok fáradozása megszerettette az addig Csikban ismeretlen, vagy öntudatlanul, szervezetlenül gyakorolt turisztikát. Két év után a csiki csoport jelentős állomáshoz érkezett. Erős kitartással, tagjai közreműködésével a balánbányai „Egyeskő“-nél menedékházat emelt. A menedékház felépült és annak az ad különösebb értéket, hogy maguk a csiki turisták sajátkezüleg rótták össze a székelystíli nagy faházat. A zsindegyel fedett tornácos menedékház mintegy 30 személy befogadására alkalmas.

Ilyen körülmények között önönmagukat tisztelik meg turistáink, amikor arra gondoltak, hogy a Székelyföldön első és egyetlen ilyen-szerű turistaházat ünnepélyes keretek között fogják átadni hivatásának. Az avató ünnepély aug. 14-re van kitűzve. Erre a vezetőség már meghívta az összes székelyföldi sport és turista-egyesületeket, az E. K. E.-t a szász Karpathen Vereint, a román turista Clubot, valamint a gyergyói és felecsiki székely lakosságot. A felavató ünnepség szentmisével kezdődik. 11 órakor Boga István csikszentdomokosi plebános mondja a tábormisét, mely után felszenteli a menedékházat. Utána üdvözlő beszédek lesznek. Ebéd után kirándulások lesznek a szomszédos sziklás vidékekre, a jégbarlangok megtekintésére, gyopározás az „Egyeskő“ oldalán.

A turistaházhoz a területet és az élőfa mennyiséget a csikszentdomokosi közbirtokosság bocsátotta rendelkezésre. Az építkezéshez a legnagyobb anyagi áldozatot Krausz László és Krausz Jenő hozták. Lukács Ferenc kályhás teljesen díjtalanul állított fel egy ügyes téglakályhát. A szükséges pénzüsszeg összehozásában Csikszereda közönsége buzgólkodott. Ifj. Máyer János eszközölte a gyűjtést.

A Gyergyószentmiklósi Sport Egylet csatlakozik a kiránduláshoz, illetőleg nagyobb társasággal résztvesz a menedékház avatásán.

A kirándulók egyik csoportja szombaton reggel indul gyalog Balánbányára, ahol a csikszeredaikkal találkozáva együtt teszik meg az utat az Egyeskőre, míg a másik csoport a vasárnap hajnali vonattal indul Szentdomokosig, ahonnan szekérrel folytatja útját Balánbányáig és a csikszeredaikkal és a másik gyergyószentmiklósi csoporttal együtt mennek tovább. A vasárnap induló csoporthoz reggel az állomáson is lehet csatlakozni.

Ping-pong labdák

kaphatók a Márk könyvkereskedésben.

fia van. A leányok közül hárman férjhez mentek. A negyedik leány Matild, még most jár a nevelőintézetbe. A fiatal Béla gyerek a jogi tanulmányokkal most foglalkozik.

A leányok neveltetése, a háromrendbeli hozomány kiadása és a jelenlegi nevelési költségek sokba kerültek, illetve kerülnek. A gazdasági viszonyok rosszak. A birtok adóssággal van terhelve. A napikiadások megvannak. A váltóadósságok és a váltókezesességből származó adósságok tengerében uszlik a gazdaság.

Nincsen menekülés. A vagyoni romlás menthetetlenül bekövetkezik. Matild és Béla gyermekek még ellátatlanok és ha a birtok elvesz, a nyugdíja megélhetéshez és a két gyermek továbbtaníttatásához vajmi kevés lesz!

Bekövetkezett.

A birói árverés a jövő hó 15-ikére van kitűzve. Ide-oda egy hónapi idő. Azalatt, ha csodák nem történnek, veszve van minden! Barthóky nap-nap után aggódik és mint volt katona, férfiasan néz elébe a bekövetkezendő veszedelemnek. Életemben minden embertársamnak segítségére voltam és gondoltam, hogy a jószágos Isten segíteni fog rajtam!

Még csak tíz nap!

Nincs mentség! Nincsen már több hitelező, aki rajtam segítene! Édes feleségem! Ne sirj! Scoală - BCU Cluj-Napoca.

Leány, legény azt kérdezték,
Hogy én köztük milyen lennék?

Vész-hang...

Ha én leány volnék... Ha én leány volnék...?
Minden legény, minden férfi szeme közé néznék.
Kikeresném, kikutatnám: kinek van regénye...?
Arra kérném éj záporán nekem elmesélje...

Megmondanám halkan, távozz, unom a világom,
Lefeküdnék s rám borulna egy gyönyörű álmom.
Virradatra, ott kezdeném — mikor hullt a zápor...
Énekelve, megdalolnám álmot és a mámort.

Ha én legény volnék! ha én legény volnék...
Holdaseste leányoknak feléjük sem néznék.
Megvárnám míg csalfaságán elszakad a hurja,
Napnyugtától, napkeletig felzokog a buja.

Pitymalatkor megüzeném — Magasztos az élet!
A perzselő nap hevében, elhallgat az ének...
Délutánként ott kezdeném, hol zokog a buja...
Elsíratnám, elzokognám szenvedésem újra.

Éji zápor, kacaj, visszhang! zsongva egybefolynak.
Csalfaság és hurpattanas — futó élet volna?
Leány álmok, legény vágyak, folyton együtt járnak.
Könnyek nélkül, rege nélkül, örök éjre válnak.

Ami fájna s zordonsága élni alig hagynak
Éket alkony óráiba mindent visszaadnak...
Fent a légbe távolodnak régi bus érzések...
Visszasugnak, visszabugnak elmúlt szenvedések.

V. F.

HIREK.

— **A Magyar Pártiroda közleménye.** A f. hó 14., vasárnapra meghirdetett magyarpárti közgyűlés — mely már a múlt számban is meg lett hirdetve — további előkészítés után vasárnap 3 órai kezdettel meg lesz tartva.

A meghívott képviselők teljes számban meg fognak jelenni és ismertetni fogják a legújabb eseményeket.

Az elnökség és az intézőbizottság a megtartott tízes gyűlések jelölései alapján a f. hó 11. és 12-én tartott gyűlésein összeállította a tisztikar és a kibővített intézőbizottság jelölő listáját, melynél figyelembe vett mindenféle követelményt.

Ezek szerint végre eredményesen meg lesz oldva a régen esedékes tisztujítás s annak alapján megindulhat az intenzív magyarpárti élet.

A siker érdekében kívánatos, hogy a tagok minél számosabban jelenjenek meg a gyűlésen.

Elnökség.

— **A Magyar Párt elnöksége** az alábbiakat közli: A kolozsvári tanügyi inspektorátus 19808—1932. szám alatt körrendeletet adott ki, mely szerint a felekezeti iskolába való beiratkozások során a szülők kötelesek anyakönyvi

kivonatot, keresztlevelet, állampolgársági bizonyítványt és újraoltási bizonyítványt becsatolni. A Magyar Párt képviselői közbenjártak a törvényes alappal nem bíró és súlyosan terhes körrendelet hatálytalanságát iránt. Illetékes helyen határozott ígéretet kaptak aziránt, hogy kellő időben megfelelő intézkedés fog tétetni. A szülők várják be nyugalommal és bizalommal az újabb rendelet kiadását.

— **Helyreigazítás.** Vettük és készséggel közöljük Szabó György főesperes, apát-plebános ur alábbi sorait:

Tekintetes Szerkesztő ur!

A „Gyergyó“ aug. 7-i számában az van jelezve, hogy az Egyházmegyei tanács képviselőit dr. Benke Antal és Gereöffy Csanád urak személyében az egyháztanács választotta meg. Téves közlés. Az egyházközségi közgyűlés választotta meg.

Együttal közlöm, hogy a kisebb egyházközségek kiküldött elektorai világi képviselőknek: Urmánczi Jánost és Balázs Ferencet választották meg. A kerületi papság pedig Gaál Tamás alesperes plebánost. A ditrói egyházközség dr. Puskás Leventét és Mezey Lajost, a remetei egyházközség Puskás Imre és Puskás Antalt, a szárhegyi Fülöp Alajost, a gyergyóújfalvi János Márton.

— **Felhívás Gyergyószentmiklós és vidéke összes nyugdíjasaihoz.** A gyergyói összes állami, megyei, városi, községi, felekezeti, tanári és tanítói nyugdíjasok, rokkantak, hadiárva és hadiözvegyek f. évi augusztus 20-án d. u. 2 órakor a gyergyószentmiklós-i róm. kath. központi elemi iskola nagytermében a nyugdíjaik folyósítása végett teendő intézkedések megbeszélése és ezen célból egyesületbe való tömörülés végett összejövetelt tartanak.

Felkéretnek az összes helybeli és vidéki nyugdíjasok, hogy a fent jelzett időpontban és helyen lehetőleg teljes számban jelenjenek meg.

— **Aranylakadalom.** Gyönyörű ünnepség keretében, de szűk családi körben ülték meg múlt vasárnap a marostordamegyei Körtéfáján a megyeszerte és köztisztelő- és becsülésben álló Márk Simon birtokos, egyh. főgondnok és felesége házasságuk ötvenedik évfordulóját. A mintegy negyven főt kitevő, a jubilánsok gyermekeit, unokáit és közeli rokonait magában foglaló család délelőtt az új katolikus templomba követte a jubiláló házaspárt, ahol a hálaadó szentmisén Szabó György apát-plebános, a jubiláns iskolatársa és a család kipróbált hűségű barátja adta rájuk az Egyház áldását.

A templomi ünnepséget a családi háznál lakoma követte, melyen a felköszöntők sorát Szabó György apát-plebános nyitotta meg tartalmas szép beszéddel, éltetve a jubiláns házas-

párt, Isten áldását, még hosszú életet és egészséget és utódaikban is sok örömet kívánva nekik. Az apát ur felköszöntője után az estbe nyúló ebédet még számos talpraesett pohárköszöntő fűszerezte.

Egy hosszú, munkás élet alkonyán büszkeség töltheti el a jubiláris házaspárt, büszkélkedve gyermekeik viruló családjában és gyönyörködve kedves és bájos unokáikban.

— **Négyszáz ezer lejbe kerültek a csikmegyei választások.** A csikszere dai vármegye-házán most állítják össze az ideai választások költségeire vonatkozó számadásokat. Illetékes körökben nagy meglepéssel emlegetik, hogy míg a tavalyi választások Csikmegyében 800 ezer lejbe kerültek, addig a mostaniak éppen felébe. Ebből azt a következtetést is levonják, hogy az ideai választások a tavalyiakkal szemben feltétlen tiszták voltak. Melegedéssel állapítják meg, hogy a mostani választások 400 ezer lej költsége pusztán a választás technikai költségeire ment és abból korteskedésre nem fordítottak semmit.

— **Japán, Német- és Olaszország kilép a népszövetségből.** Az „Echo de Paris“ szerint politikai körökben az a meggyőződés, hogy Japán, Német és Olaszország kilépnek a népszövetségből. Ugyancsak az „Echo de Paris“ írja, hogy ebben az esetben egy újabb világháború veszélye fenyegeti a világot.

— **Él a Székelység!** A legutóbbi lapszámmunk megkésése miatt úgy látszik az Erdélyi Szemle a mai gyakori lapbeszüntetésre gondolt, midőn megleghangu s a Székelység eddigi munkáját méltányoló megemlékezéssel siratja egyetlen székely témájú folyóiratunk kimulását. Nem is vesszük zokon ezt, hisz a szeretet szól minden sorából s ez még biztatót ad nekünk a jövőre. Sőt kabalából jó jelnek tekintjük, mert „akinek hót hirit kötik, az sokáig él!“ Ha nehezen is, de csináljuk tovább a megkezdett munkát, mert a Székelységnek élnie kell.

A Székelység Szerkesztősége.

— **Felvétel ipari szakiskolába.** A gyermekeiket az elemi iskola után tovább taníttatni akaró szülők figyelmét felhívjuk a most igazán aktuális szakiskolai tanulmányokra. Az egyetlen székelyföldi szakiskola Székelyudvarhelyen van, amelynek agyagipari, szobrászati és asztalosipari tanfolyamai a székely ember természetének legmegfelelőbb foglalkozási ágakra nyújtanak kiképzést. Az iskola 5 évfolyamu s az elemi iskola 4. osztályos bizonyítványával lehet beiratkozni. Ezenkívül a felvételhez szükséges születési, újraoltási bizonyítvány és állampolgársági bizonyítvány. Fizetendő egész évre 300 lej iskolai illeték. Akik az internátusban akarnak lakni, azoknak az egész tanévre 3500 lejbe

Ne könnyezz! Gyermekeim! Ne aggódjatok! A jó Isten nem hagy el!

Még csak két nap!

A községi lovaslevélhordó vágat be az udvarra és egy hivatalos levelet ad át Barthóky ezredesnek.

A levél: Ezredes ur! Hivatalos tisztelettel értesitem, hogy a folyó 15-ikére az ön ingatlanára kitűzött bírói árverési eljárást beszüntettem. Egy ismeretlen az ön ingatlanait terhelő adósság tizszeresét bírói letétbe helyezte és a bíróságot egy beadványban arra kérte, hogy öntől kérje be váltóadósságai összegét, hogy ezen bírói letétben lévő összegből azokat is egyenlíthessék ki. N. N. telekkönyvi bíró.

* *

Az idő eljárt. Harminc év nagy idő.

— Ha emlékezetem nem csal és ismerő-képességemet el nem vesztettem, igazán Bartha Ödön öcsémuramhoz van szerencsém? A világ melyik tájékaról jöttél és minek köszönhetem, hogy látogatásoddal megtisztelsz?

— Urambátyám! Régi jótéményeidet jöttem meghálálni!

— Nem emlékszem a jótéményekre! Mik lehetnek azok?

— Boldogult hadnagy koromban, midőn a 38-ik honvédszászlóaljnál, mint őrnagy parancsnokom voltál kedves urambátyám, nap-nap után a tőled kapott kölcsönpenzből éltem.

— Valamennyire emlékszem az ügyre. Szót sem érdemel!

— Jó, jó urambátyám! De annakidején, amikor a zászlóalj pénzével Amerikába vitorláztam, 1500 frtoddal adóssod maradtam!

— Most már kezdek valamennyire emlékezni. Rég volt. Elévült az egész dolog!

— Részemről nem évült el. Ha urambátyám nem leszek terhedre, röviden elmondom az amerikai élményeim.

— Érdekes lehet. Örömmel meghallgatom!

*

Azon a végzetes napon, amikor a zászlóalj pénzével meglógtam, nem egyedül, hanem a szomszédvárosban lakó jegyesemmel hagytam el a vén Európát. Okmányaink rendben voltak. Amerika első városában az új életet azzal kezdtük, hogy az esküvönket megtartottuk.

Egy pár évig nyomorúságos napjaink voltak. Egy vendéglőben edényeket mosogattunk. Később pincérségre léptettek elő. Nemsokára főpincér lettem. A szerencse hozzám szegődött és nap-nap után vagyonosodtam.

Nyolc év múlva saját vendéglőm volt. Ezután kisebb-nagyobb üzletekbe bocsátkoztam és mindig kedvezett a szerencse, úgyhogy jelenleg többszörös háztulajdonos, földbirtokos és tőkepénzes vagyok.

Amihelyt a szerencse kedvezni kezdett, urambátyám, a nálad lévő 1500 frt adósságom-

nak megfelelő dollárösszeget egy pénzintézetbe helyeztem el kamatozás végett és évente mindig 1500 frttal pótoltam. Sőt egy párszor fogadást tettem, hogyha ez, vagy az a vállalat sikerül, a nyereség öt-hat százalékát urambátyám a nálad lévő adósságom törlesztésére fordítom.

Törekvésemet szerencse kísérte és a betét tekintélyes összegre növekedett. A katonai kincstárnak okozott kárt háromszoros összegében megtérítettem.

Családi életem elég boldog. Egy fiam van. Végzett mérnök. Itthon akar boldogulni. N... városban tartózkodunk. Kedves leányoddal, Matilddal megismeskedett. Kölcsönösen szeretik egymást. Boldogulásukhoz urambátyám légy szíves add beleegyezésedet!

— Ezerörömet beleegyezem! Csak azt szeretném tudni, hogy ki volt az az emberséges ember, aki megmentett az anyagi romlástól?

*

— Urambátyám! Az 1500 frt kölcsön szaporodott huszonöt év alatt, amint elmondottam anyyira, hogy megmentett tégedet az anyagi romlástól!

Ezt pedig urambátyám neked, mint emberséges hitelezőnek érdemeid szereztek, mert annak idejében nyomorúságomból nagyon sokszor, illetve mindig kisegítettél!

Ferenczy Dénes.

kerül az ellátás és lakás. Érdeklődők kérjenek prospektust az igazgatóságtól. Remény van arra, hogy a jobb tanulónak a minisztérium ösztöndíjat fog utalványozni. A legtöbbszörre székely fiuktól látogatott intézetet nagyon ajánlhatjuk az érdeklődők figyelmébe. Cim: Școala de arte și meseri, Odorheiu.

— A nyilvánossági joggal bíró, 350 éves multa visszatekintő székelyudvarhelyi róm. kath. liceum (főgimnázium) a jövő 1932—1933 tanévre is felvesz róm. kath. és protestáns válású tanulókat. A főgimnáziummal kapcsolatban régi jó hírnevű fiunevelőintézet van, melyben igen szerény ellátási díjért jó ellátásban és gondos felügyeletben részesülnek a növendékek. Figyelemre méltó, hogy az olcsó ellátási díjért, a napi háromszori étkezés (reggeli, ebéd, vacsora) mellett a naponkénti d. u. fél 5 órai tejtartás is be fog vezetettetni a fiunevelőintézet növendékei részére, mi az uzsona megtakarítását jelenti. Székelyudvarhely igen kellemes fekvésű, nem zord és mégis havasi tisztaságú levegőjű, fürdővel övezett város, melynek legszebb, parkírozott részén fekszik a két testvérintézet: főgimnázium és fiunevelőintézet (internátus). Részletes prospektust kívánatra 10 lejes postabélyeg ellenében készséggel küld: A székelyudvarhelyi róm. kath. fiunevelőintézet igazgatósága Odorheiu, jud. Odorheiu.

— Jószívú londoni taxisoffőrök. Négy száz londoni taxisoffőr elhatározta, hogy szombaton ingyen viszi el a szegény gyerekeket valamelyik tengerparti fürdőhelyre és vasárnap este ingyen hozza őket vissza.

* Eladó olcsó árban modern hálósobabutor, konyhabarendezés, fotelek, sezlon és asztalosszerszámok.

Érdeklődni Márk István könyvkereskedőnél lehet. 2—2

SPORT.

Vasárnap és hétfőn, f. hó 14—15-én rendezi meg a pályabizottság atlétikai viadalokkal egybekötött tribün és pályaaavató sportünnepélyét. A sportünnepély szennációja Kolozsvár legregibb sportegyesületének, a „K.A.C.” futballcsapatának kétnapos vendégszereplése lesz. Vasárnap a K.A.C. ellenfele a Gy.S.E.—Liceum komb. csapata lesz; míg hétfőn a Kolping csapatával mér össze erejét a vendégcsapat.

Felhívjuk a sportkedvelők figyelmét ezen nevezetes eseményre, annál is inkább, mert nem igen kerülünk abba a kedvező helyzetbe, hogy egy ilyen nemzetközi mérkőzéseket játszó nagynevű sportegyesület futballcsapatának játékában gyönyörködhesünk.

Négy világbajnokságot nyertek eddig a magyarok a X. olimpián.

A X. olimpia eddigi küzdelmei világraszóló magyar sikereket hoztak. A maroknyi magyar nép a többszáz milliós nemzetek emberfeletti küzdelmében olyan bravuros teljesítménnyel lepte meg az olimpia százazres közönségét, amire méltán figyel fel az egész világ.

Pelle István két világbajnokságot nyert.

A még szinte gyermekember Pelle István

eddig a műszabadgyakorlatok és a rudgrás egyéni világbajnokságait nyerte meg. S ha a pártos zsüri össze nem fog a világma kétségtelenül legkiválóbb tornásza ellen, az egyéni összetett tornászvilágbajnokságot is ő nyerte volna meg. De a zsüri rosszindulatu pártoskodása mellett is a második helyen végzett. A magyar csapat többi tagjai is elég jól szerepeltek, úgyhogy a nemzetek óriási konkurrenciájában is a negyedik helyre tudta magát felferekedni a magyar csapat.

A vízpolótorna világbajnokságot a magyarok nyerték.

Annyi pechsorozat után végre a magyarok Los Angelesben mindent elsőprő döntő fölényrel bizonyították be a világnak, hogy ma ők a vízpolózás koronázatlan királyai. Az amsterdami világbajnok német csapatot 6:2-re, a japánokat 18:0-ra, a félelmeteshírű s a százazres közönségtől végsőkig tüzelt amerikai csapatot pedig 7:0 arányu megsemmisítő fölényrel győzték le.

A világbajnokságot jelentő győzelem után a közönség leirhatatlan lelkesedéssel ünnepelte a mindvégig legsportszerűbben, fényes technikai trükkökkel és lenyűgöző elszántsággal játszó diadalmas magyar csapatot.

A magyar kardcsapat is nyomasztó fölényrel nyerte a világbajnokságot.

A világhírű magyar vívók ezuttal is bebizonyították, hogy a vívásban még mindig verhetetlenek.

Hiábavaló volt a zsüri erőlködése az igazságtalan sorsolással: a magyar vívók végig verték a világ összes vívóit. Az előmérkőzések során játszi könnyedséggel győzte le Dánia, Mexiko, Lengyelország vívóit.

A döntőbe került nemzetek közül Amerikát 13:3, Lengyelországot 15:1 és a félelmetes hírű Olaszországot 14:2 arányu minden eddiginél nagyobb fölényrel győzték le.

Az egy nap alatt három világbajnokságot nyert magyar olimpikeket a közönség tomboló lelkesedéssel ünnepelte.

Énekes Európa-bajnok.

A magyar boksizolók közül eddig Énekes szerepelt a legjobban, aki minden európai ellenfelét legyőzte s így Európa-bajnoki címet nyert.

Rejtvények.

Jelige: Fejtörő az elme sportja.

Betűrejtvény.

Beküldte Sz. D. Gyergyó.

I.

II.

III.

TT TL

C
Do Lakat

1/R

Vigyázzunk háziállatainkra!

Óvakodjunk a sertésvészttől!

Állattartó gazdák figyelmébe!

Megérkezett a már békében elsőrendűen bevált:

Főlerakat Romániában:
INCASSO BANK
R. T. áruosztálya
ORADEA
Str. Rimanoczy 2.

„Jorkshire“ sertés- és malactáplisz.
„Merino“ juh- és báránytáplisz.
„Animal“ ló- és marhatáplisz.
„Rhodein“ baromfitáplisz.

Kapható:
gyógyszertárakban
és
fűszerkereskedésekben.

10—3

Márk István

könyv-, papir-, tan- és
írószerkereskedés

Gheorgheni
Gyergyószentmiklós.

Legújabb román és magyar szépirodalmi és iskolakönyvek, ima-, képes- és ifjúsági könyvek, füzetek, irkák, szótár-, hangjegy- és rajzfüzetek, rajztömbök, különböző vonalzó, mindenfajta író, iskola- és óvodatáskák, könyvszíjak és könyvhordozó drótok, olaj- és vízfestékek, paletták, színes és iskolai táblakréta, különböző asztali és sebtintatartók, palatáblák, szivacsok stb. stb.

Nagy választék levélpapirokból
dobozokban és borítékokban.
Aragonit tárgyak. Zsebképek.

Szigoruan szolid árak!
Ügyvédi és közigazgatási
nyomtatványraktár.

Gyermekjátékok. Acél-, ezüst-
és bélhurok. Virágdrótok. Krep-
papírok. Papírszalvéták.